

Natuurlijk Delfland
Postbus 133
2600 AC DELFT

NatuurlijkDelfland@knnv.nl
www.knnv.nl/afdelingDelfland
facebook: KNNV-afdeling-Delfland
instagram: knnvafdelingdelfland
Youtube: [klik hier](#)

Nieuwsbrief 251 16 juli 2024



Natuurlijk Delfland

Natuurlijk Delfland staat voor samenleven met de natuur

Het werkgebied omvat de gemeenten Westland, Midden-Delfland, Delft, Rijswijk, Ypenburg-Leidschenveen (Den Haag), Pijnacker-Nootdorp en Lansingerland.

Afdeling van de
Koninklijke Nederlandse Natuurvereniging

VOORUITBLIK

Rubriek Lief en Leed

Leden die een geboorte meemaken, gaan trouwen, ziekenhuis opname, overledene in de directe kring. Stuur een bericht voor deze rubriek.

Vacature kooiker Eendenkooi Schipluiden



Kooiker Gerard van Winden gaat met pensioen. Natuurmonumenten is nu op zoek naar een vrijwillige kooiker voor de Eendenkooi Schipluiden. De nieuwe kooiker gaat eenden vangen en ringen in dit historische natuurgebied. Gerard werkt je in. Melden bij bescherming@delfland.knnv.nl. (Foto Huub van 't Hart.)

Vangpijp met brede stekelvarens

DOE IETS VOOR DE NATUUR - het is makkelijker dan je denkt –

Een serie van 12 tips die we iedere week publiceren.

Maak jezelf en je huis schoon met natuurlijke producten zónder chemicaliën, bijvoorbeeld met Marcells Green Soap.

Jaarthema 2024: Schoner water

Soort van het seizoen Zomer: watergentiaan en zweefvliegen

Kijk in juli tot en met september uit naar deze twee soorten; maak foto's en meld deze via natuurlijkdelfland@knnv.nl; vermeld plek waar je ze gezien hebt.

Wij publiceren deze in onze Nieuwsbrief. Je kan ze ook rechtstreeks bij waarneming.nl melden.

Het Soort van het seizoen is één van de activiteiten in ons jaarthema Schoner water, [klik hier](#) voor de informatiebrief. Deze vind je nu ook als losse bijlage bij deze Nieuwsbrief.



7/7, bosbijvlieg, Churchillaan, Rijswijk, Jos Bolte



7/7, slanke driehoekszweefvlieg, Churchillaan, Rijswijk, Jos Bolte



8/7, **blinde bij**, Kwarteltuin, Delft, Huub van 't Hart.

Waarom 'blind'? Omdat het geen bij is met een angel, maar een zweefvlieg die zich vermomd heeft als een bij, maar geen angel heeft. Het woord "blind" wordt hier hetzelfde gebruikt als het woord "doof" in dovenetel



8/7, **snorzweefvlieg**, Kwarteltuin, Delft, Huub van 't Hart.



8/7, **variabel elfje**, Kwarteltuin, Delft, Huub van 't Hart.



8/7, **gewone korsetzweefvlieg**, Kwarteltuin, Delft, Huub van 't Hart.

Ik heb een hekel aan de toevoeging 'gewoon'. Alle soorten die "gewoon" zijn, zijn "gewoon prachtig". Kijk nu eens goed naar deze zweefvlieg. Ze zou eigenlijk 'Prachtige pendelvlieg' moeten heten.



10/7, **gewone pendelvlieg**, Kwarteltuin, Delft, Huub van 't Hart



14/7, **slanke driehoekszweefvlieg** op **scherpe boterbloem**, Kwarteltuin, Delft, Huub van 't Hart



14/7, **gewone rode bladloper**, Kwarteltuin, Delft, Huub van 't Hart



14/7, **hoornaarzwweiflieg** (stadsreus), Hoek van Holland, Ina van den Hoek



14/7, **gewone pendelvlieg**, Churchilllaan, Rijswijk, Jos Bolte



14/7, **snorzweiflieg**, Churchilllaan, Rijswijk, Jos Bolte



14/7, **doodskopzwweiflieg**, Churchilllaan, Rijswijk, Jos Bolte



14/7, **terrasjeskommazweiflieg**, Churchilllaan, Rijswijk, Jos Bolte



14/7, **kegelbiefly** op **zonnehoed**, Vinkenlaan, Delft, Elly de Jongh

Verborgen Hortus: citizen science-project



Je kan meedoen door in de Hortus Botanicus van de TU Delft aan de Julianalaan uw waarnemingen door te geven aan Waarneming.nl. Nieuwsgierig? [Klik hier](#)

16 juli, 14.00 – 16.00 uur, bestuursvergadering

In het Melarium, gebruik bij navigatie, Symbiobrug, Thijsseweg, Delft.

Als je de agenda wilt ontvangen? Stuur een email aan natuurlijkdelfland@knnv.nl

16 juli, 19.00 – 20.30 uur, inventarisatie vissen

Verzamelen: Woudsepolder, Gasthuispad ('t Woudt)

Een Team van Natuurlijk Delfland voor onderzoek, educatie en bescherming van vissen

Je hoeft niet direct grote kennis van dit onderwerp te hebben wel verwachten we een actieve deelname. Belangstellenden die kennis willen maken met het Team worden uitgenodigd deze bijeenkomst bij te wonen. Als je wilt blijven komen is een lidmaatschap vereist. Opgeven is verplicht en vraag de locatie aan via vissen@delfland.knnv.nl

17 juli, 19.00 - 21.00 uur, Team Water

Een Team van Natuurlijk Delfland voor onderzoek, educatie en bescherming van het leven in het water. Met schepnetten worden kleine waterdieren uit het water gevist, op naam gebracht en de ecologische kwaliteit van het water bepaald. Wat kan je ervaren? Het is ieder keer weer een verrassing wat er in je schepnet zit. Van kleine watervlooien tot de tot 10 cm grootte staafwants Ook de waterscorpioen en bloedzuigers spreken tot de verbeelding.

Wat is de zin en betekenis van deze activiteit? Water is overal in ons gebied aanwezig, in de vorm van kanalen, vaarten, sloten en vijvers. Zij bepalen voor een groot deel ons landschap. Tegelijk hebben we niet zoveel oog voor het leven onder water. In deze activiteit gaan je ogen hiervoor open.

Kennis en actieve deelname. Je hoeft niet direct grote kennis van dit onderwerp te hebben wel verwachten we een actieve deelname. Want iedereen is met nul kennis geboren en al doende leren we. Belangstellenden die kennis willen maken met het Team Water worden uitgenodigd deze bijeenkomst bij te wonen. Als je wilt blijven komen is een lidmaatschap vereist. Opgeven is verplicht en vraag de locatie aan via educatie@delfland.knnv.nl

17 juli, 13.00 – 15.00 uur, Poel Vlaardingen

We volgen een nieuwe poel in Vlaardingen. Na aanleg is het de vraag hoe de biodiversiteit zich ontwikkelt. De impressies van de bezoeken zijn te vinden op de website, [klik hier](#):

De poel ligt tussen twee bestaande watergangen langs de westzijde van de A4. We volgen deze poel in haar ontwikkeling. De locatie is te bereiken vanaf de Korhoenlaan en de toegangsweg ten noorden van het sportveld.

19 juli, 13.00 tot 16.00 uur, Inventarisatie planten, Berkel en Rodenrijs

Verzamelen bij Donjon 14, Berkel Rodenrijs. Floron verzamelt het voorkomen van planten in Nederland per kilometerhok. Wij dragen daar ons steentje aan bij.

Voor het resultaat [klik hier](#)

Vanaf week 26, reuzenberenklauwbrigades

Er is genoeg te doen voor meer handen. Vraag informatie en geef je op natuurlijkdelfland@knnv.nl.

Delft:	Abtswoudse Bos West,	maandagavond
Rijswijk:	Wilhelminapark,	dinsdagavond
Pijnacker:	Bieslandse Bos,	woensdagavond
Pijnacker:	Tolhek,	woensdagavond
Delft:	Abtswoudse Bos Midden,	zaterdagmiddag
Delft:	Abtswoudse Bos Oost,	overdag door de week, wisselend
Rijswijk:	Pasgeld,	op wisselende avonden
Delft:	TU wijk,	overdag door de weeks

Waar is Natuurlijk Delfland actief?

Natuurlijk Delfland heeft een groot werkgebied. Sommige dingen doen we overal, maar andere ook bij jou om de hoek.

[Klik hier](#) dan zie je waar we actief zijn

Tuintip

We kregen de vraag: waar kan je biologische planten kopen?

Ga eens naar de zorgtuin Mens en Tuin, [klik hier](#)

En je kan bij ieder tuincentrum naar biologische planten vragen. Of te wel als consument stimuleer je het aanbod.

Sterrenhemel

woensdag 17 juli

03.06: Jupiter staat in het oostnoordoosten op een hoogte van 6° boven de horizon. Een waarneemplaats met een vrije blik op de horizon is hierdoor noodzakelijk.

22.30: De Maan staat 42' ten zuiden van Antares, de helderste ster van het sterrenbeeld Schorpioen (+1,0m). Het tweetal staat dan zo'n 11° boven de zuidelijke horizon, op een afstand van 46' van elkaar. De Zon staat slechts 5° onder de horizon. De Maan is voor 85% verlicht.

vrijdag 19 juli

03.11: Jupiter staat op een hoogte van 5° boven de horizon, in het oostnoordoosten, dus kies een waarneemplaats met een vrije blik op de horizon. De Zon staat 15° onder de horizon.

zondag 21 juli

05.00: Mars staat 4,8° ten zuiden van de Pleiaden, in het sterrenbeeld Stier. De twee objecten staan zo'n 30° boven de oostelijke horizon, op een afstand van 4,8° van elkaar.

12.17: Het is Volle Maan. De Maan staat vrijwel precies tegenover de Zon aan de hemel. We zien hierdoor de Maan vrijwel de hele nacht, en de verlichte kant van de Maan is naar de Aarde gekeerd.

dinsdag 23 juli

02.07: De Maan bedekt κ CapricorniDe Maan bedekt κ Capricorni, een ster met een helderheid van +4,7m in het sterrenbeeld Steenbok. Om 02:07 wordt de ster bedekt door de verlichte maanrand en om 02:46 komt deze weer tevoorschijn van achter de zeer dunne onverlichte rand. De Maan staat bij de intrede 18° boven de horizon, bij de uitrede is dat 19° , voor een waarnemer in Utrecht. De Maan is voor 96% verlicht, wat het niet gemakkelijker maakt om de bedekking waar te nemen.

Groene winkel

Onder andere het verkoopadres van de KNNV Uitgeverij en de Jeugdbondsuitgeverij
Bij KNNV uitgaven ontvangen leden 10% korting, bestel via natuurlijkDelfland@knnv.nl



Planten van hier-

Praktijkboek voor een duurzame leefomgeving met inheemse flora, door Henny Ketelaar prijs € 36,95

Aan bod komen aanleg en beheer van kruidenrijke vegetaties en bijzondere initiatieven om inheemse flora voor de toekomst te bewaren, zoals in kruidenrijke bermen en dijken, bloementuinen, fleurige binnensteden en bedrijfsterreinen. 50 soorten wilde planten in hun relatie tot hun omgeving en in het bijzonder met insecten worden beschreven. Ook de verbinding met de mens wordt zichtbaar gemaakt.

TERUGBLIK: Waarnemingen

Waarnemingen

Ook waarnemingen zonder foto's blijven welkom.

Wij gaan er vanuit dat je je waarneming zelf meldt via www.waarneming.nl

Nb. De afspraak in de vogelwereld is dat foto's met nesten en eieren niet worden gepubliceerd om ze niet te verstoren. We zullen dus alleen de waarneming in de Nieuwsbrief opnemen.



27/6, **spingspin**, Aziëlaan, Delft, Lia Claus



30/6, **zomersmaragd** (*Anomala dubia*) op tamarisk, Santhorsthof, Monster, Saskia de Bloois.



8/7, **geelpoot goudlokje** dood op muntblad, Kwarteltuin, Delft, Huub van 't Hart



8/7, jonge **ooievaars**: klaar voor de start, Groenzoom, Pijnacker, Helma Vonk



8/7, een nest vol **ooievaars**, Groenzoom, Pijnacker, Helma Vonk



10/7, **scheefbloemwitje**, Kwarteltuin, Delft, Huub van 't Hart



10/7, **zanglijster**, Pijnacker, Helma Vonk



10/7, **gehakelde aurelia**, Pijnacker, Helma Vonk



10/7, **gewone oeverlibel**, Pijnacker, Helma Vonk



10/7, **winterkoninkje**, Pijnacker, Helma Vonk



11/7, rups van de **plakker (5x)** op **witte regenstam**, Naaldwijk, Alex Koppert



12/7, **julikever**, Haagwegbosje, Monster, Wilco Vos



14/7, **gewone brunel** (bienenkorfje), Hoek van Holland, Ina van den Hoek



14/7, **atalanta**, Hoek van Holland, Ina van den Hoek



14/7, **hazelnoot** bloesem, pad achter Burgemeestersrand, Delft, Freek Boon



14/7, **kleine roodoogjuffer** tandem, Vlaardingen, Willemeijn Poot

8 juli, vanmorgen zag ik deze eitjes (??) op en in de vogelwaterbak. Wat zou het zijn? Bernadette Stofregen



14 juli, **zweefvlieg** op **jakobskruid**, natuurgebied Solleveld, Monster, Ron

Wat is er aan de hand met de sloten in Tanthof Oost?

Ik woon nu al zo'n 30 jaar in Tanthof en tot ca 5 jaar geleden was de sloot achter ons huis vol leven: voortjes, (stekel-) baarsjes, waterpest, eendekroos, waterlelies in overvloed. De laatste jaren is het water weliswaar redelijk helder, maar er leeft letterlijk niets meer..... Ook in ander slootjes in de wijk is hetzelfde aan de hand. Alleen in de bredere singel langs de busbaan is nog wel eens wat te zien. Licht er soms een (te dikke) laag modder op de bodem en moet er nodig eens gebaggerd worden?

Het volgende kan met de natuurwaarden van een watergang aan de hand zijn

- een verkeerde samenstelling van het water, metingen kunnen wijzen op een te hoge concentratie voedingsstoffen en overschrijdingen van de normen voor wat betreft bestrijdingsmiddelen,
- een verkeerd beheer van het water, als de waterplanten verdwijnen tijdens het schonen wordt de leefplek voor veel dieren vernietigd,
- aanwezigheid van exoten die de inheemse flora en fauna geen kans geven,

- een minder gunstige inrichting van de oevers, een hoge houten of stenen oever is armer dan een natuurvriendelijke oever,
- niet op tijd baggeren, een sloot vol met bagger geeft leven in die sloot weinig kans,
- de (on-) diepte van de sloot; bij warm weer en een ondiepe sloot verdwijnt het leven,
- ontoereikende bezonning, met veel schaduw in de sloot is er ook weinig leven,
- te weinig gevarieerde beplanting, daardoor weinig gevarieerd dierleven.

Jos op pad, week 28, Jos van Koppen

Op 9 juli ben ik vanaf Delfgauw via de Korftlaan naar Delft gefietst. In en rond het meertje zag ik: bergeenden, wilde eenden, grote kattenstaart, harig wilgenroosje en een éénbloemige pinksterbloem.



bergeenden



wilde eenden



grote kattenstaart

Een paar dagen daarvoor ben ik langs het Van Weerden Poelmanpad gelopen en daar zag ik onder meer [er was veel te 'zien'] teunisbloemen, grijze bladluis, cichorei, veel harig wilgenroosje, berenklaauw met minimaal 12 bezoekers en ook de eerste haagwindebloemen.



teunisbloem



cichorei



harig wilgenroosje

Ik laat het hierbij. Ik heb echt uitgekeken naar luizen op de planten, maar zag slecht aan het begin van het ILSY-plantsoen een duidelijke 'kluwen'. Vorige week de zwarte bonenluis en nu – nog zonder naam – een klompje grijze luizen.



berenklaauw met 12 bezoekers



haagwinde



eenbloemige pinksterbloem

TERUGBLIK: Activiteiten

Rekenkamer Rotterdam: "Zorg voor meer groen!" in het rapport 'Zorg voor groen'

De Rekenkamer Rotterdam is de Rekenkamer voor Rotterdam, Barendrecht, Albrandswaard, Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel en Lansingerland. In het rapport zegt de Rekenkamer dat dit in hun 25-jarig bestaan hun eerste rapport is over groen en dat ze het daarom goed wilde doen. Opvallende visie Rekenkamer: juist in een drukke stad moet groen uitgangspunt zijn van alle projecten en zorg voor vaste financiering. [Klik hier](#) voor het rapport

4 juli, MUS telling 3 (MUS = Meetnet Urbane Soorten)

Op donderdag avond 4 juli hebben is in het Abtswoudse Bos Midden namens Natuurlijk Delfland de ronde 3 van de MUS-telling verricht. Dit is de laatste van drie MUS-tellingen dit jaar.

De derde telling vindt in tegenstelling tot de eerste twee tellingen van dit jaar plaats in de avond in plaats van in de ochtend. Dit keer dus geen vroege wekker maar helaas ook geen zwoele zomeravond. Het was namelijk bewolkt, fris en zeer winderig.

We namen in negen keer vijf minuten tellen 27 vogelsoorten waar. Hierbij tellen ook de soorten die we alleen hoorden, zoals de koekoek.

Halverwege zagen we een juveniele kraai op de reling van een brug zitten die zich tot er dicht liet benaderen.

De landelijke Mus-telling wordt georganiseerd door SOVON en deze communiceerde dat we bij de derde ronde vooral moesten letten op soorten als de gierzwaluw en de boomvalk omdat die 's avonds actiever zijn. Gierzwaluwen hebben we genoeg gezien. We kwamen uit op 114 exemplaren in totaal, al is dit een schatting. Door de harde wind scheerden de gierzwaluwen bij het laatste telpunt (langs het Sint Maartensrecht pad ten westen van de Abtswoude) langs onze oren. En tot slot zagen we ook nog een boomvalk! Die vloog weg van het laatste telpunt toen we de telling net hadden gestart. Al met al was het een geslaagde telling! Jon Duifhuis

10 juli, paddenstoelenexcursie Tanthofkade, Delft

De laatste 2 maanden worden er niet zo heel veel paddenstoelen gevonden, dus vooraf hadden we (of althans de schrijver van dit stukje) geen hoge verwachtingen van deze excursie. Toch vonden we zeker 10 verschillende soorten waaronder de gele trilzwam, klontjestrilzwam, kogelhoutskoolzwam, esdoornhoutknotszwam, wortelende aardappelbovist, platte tonderzwam, dikrandtonderzwam, wielkje, geweizwam en meerdere groepjes slijmzwammen die we niet konden determineren omdat ze nog niet rijp waren. Patrick Ehlert



gele trilzwam



onrijpe slijmzwammen

10 juli, RBB Biesland langs de A13



nakomers



bloeiwijze

Met vijf brigadisten naar de oksel van de oprit naar de A13 bij Delft Noord om daar de laatste reuzenberenklauwen uit te steken. Deze nakomers hadden de vorige ronde overleefd en waren nu aan de beurt. Wat resteerde was een kaal gebied, waar nieuwe planten volop mogelijkheden hebben. Resultaat van ons werk zagen we ook op het talud van de A13 ter hoogte van het Wilgenpad. Waar vorig jaar vrijwel uitsluitend reuzenberenklauwen stonden, was nu ruimte gekomen voor prachtige planten waaronder een drietal prachtige moesdistels. Zie bijgevoegde foto's. Ton Langeveld

Melarium ons clubhuis

Het Melarium, natuurhuis voor natuur, bijen en kunst; een plek waar je natuur, rust, ruimte en inspiratie vindt. Er zijn twee gebruikers Natuurlijk Delfland (1ste verdieping) en de Imkervereniging Delft (begane grond). Het Melarium is te bereiken via de Thijsseweg 11 in Delft. Hier aan het einde van de Thijsseweg staat het straatnaambord Melariumpad (fiets/voetpad). Na 10 minuten lopen of 3 minuten fietsen zie je het Melarium.

Gebruik bij navigatie, Symbiobrug, Thijsseweg, Delft.

Voor verhuur voor groepen tot tien deelnemers neem contact op met de beheerder van het Melarium, 06 - 13 07 07 14, natuurlijkDelfland@knnv.nl.

Als je niet langer op de hoogte gehouden wilt worden stuur een email aan:
nieuwsbrief.delfland-request@knnv.nl?subject=unsubscribe
Verstuur een lege email, zonder daar iets aan te veranderen.

De Nieuwsbrief wordt gemaakt door de volgende personen
Ted Kruithof, verwerken van de inzendingen
Geert van Poelgeest, eindredactie en versturen
En vele personen die in de bijdragen staan.
Het redactieadres is natuurlijkdelfland@knnv.nl zie ook het briefhoofd.

TIPS

Onderzoek: Exotische slangen in de duinen tussen Katwijk en Scheveningen

[Klik hier](#)

Visdeurbel bij de Weerdsuis in de Vecht trekt elf miljoen bezoekers.

Toepassing maart 2025 in Rotterdam onderzocht. [Klik hier](#)

Maak van de Noordzee geen industriegebied

Voor de video, [klik hier](#)

Handreiking Natuurinclusieve woningbouw provincie Zuid-Holland

Meer weten? [Klik hier](#)

Nieuw kabinet met BBB: waterkwaliteit om zeep

[Klik hier](#)

Vul de enquête in over Abtswoudse Bos, Kerkpolder en Ackerdijkse Bos

Meedoen? [Klik hier](#)

Wij sturen je graag
het bos in.



Om te genieten van de natuur. Of om haar te bestuderen en te beschermen. Natuurlijk Delfland maakt je wegwijs in de natuur.



Natuurlijk Delfland

delfland.knnv.nl



Kijk voor de activiteiten in het hele kwartaal op onze site

Want het programma wordt regelmatig aangevuld.

[Klik hier](#)

Natuurlijk Delfland is een actieve natuurvereniging.

Geef onze club draagvlak met je lidmaatschap.

[INSCHRIJFFORMULIER](#)

Delen mag

We vinden het fijn als je deze nieuwsbrief deelt met vrienden en bekenden die geïnteresseerd zijn in thema's als natuurstudie, natuureducatie en natuurbescherming in Delfland.

